

JARULAITIS Vincentas

**Kunigas Vincentas
Jarulaitis**

JARULAITIS Vincentas (1859 03 13 Raizgiuose, Šiaulių r. – 1939 11 25 Kaune) – kunigas, visuomenės veikėjas, Telšių vyskupijos garbės kanauninkas. 1875 baigė Šiaulių g-ją, 1880 – Kauno kunigų s-ją. Vikaras Jurbarke, Joniškyje, Šiauliuose, klebonas Sidabravoje, nuo 1890 – Kuliuose, čia dirbdamas, 1898 vikaru pasikvietė J. Tumą – Vaižgantą. 1900 – 1910 – Plungės klebonas ir Rietavo dekanas, pradėjo statyti Plungės bažnyčią, 1909 Babrungo krante įrengė lurda; 1910 – 1916 – Vieksnių klebonas ir dekanas, 1916 ištremtas į Vokietiją, po 1,5 metų grįžo, klebonas Naujojoje Žagarėje, nuo 1920 – Papilėje. 1928 atsisakė klebono pareigų, iki 1934 kapelionas Kauno ir Šiaulių sunkiųjų darbų kalėjimuose, palaidotas Aukštelkėje, jo atnaujintos bažnyčios šventoriuje. Aktyviai reiškėsi visuomenės gyvenime, 1906 išrinktas I Rusijos dūmos atstovu, 1905 įsteigė Sv. Kazimiero knygų leidybos bendrovę, 1917 dalyvavo Lietuvių konferencijoje Vilniuje, pirmasis Žagarės mst. tarybos pirmininkas ir pirmasis burmistras; 1909 įsteigė „Artojo“ bendrovę, supirkinėjusią dvarus, kad šie neatitektų rusams. Bendrovė „Artojas“ taip supirko per 5000 ha žemės, dalis jos pigiau parduota lietuviams valstiečiams, kita dalis išdalinta savanoriams. Telšių vyskupijos garbės kanauninkas. Rašė „Vilniaus žiniose“, „Viltyje“, „Vienybėje“, „Šaltinyje“ ir kt. katalikiškuose laikraščiuose. Buvo rašytojos S. Kymantaitės – Čiurlionienės dėdė, jam dirbant klebonu Vieksniuose ir Papilėje, čia lankėsi daug garsių lietuvių kultūros ir meno veikėjų.

Inf.: *Joniškio kraštas; Patekėjo saulė.*